

UK Health
Security
Agency

Kaitske end meningiidi ja septitseemia eest vaktsiiniga MenACWY

Meningokoki-nakkus

Meningokoki-nakkus on haruldane, kuid väga tõsine ja nõuab kiiret haiglaravi. See võib lõppeda elumuutva puude, nagu amputeerimise, kuulmislanguse, ajukahjustuse ja armidega. Seda põhjustavad meningokoki bakterid, mis jagatakse mitmesse rühma. Levinuimad on A, B, C, W ja Y. Kõrgeim meningokoki-nakkuse oht on imikuil, väikelastel, teismelistel ja noortel täiskasvanuil.

Meningokoki bakterid võivad põhjustada meningiiti (ajukelmepõletikku) ja septitseemiat (roiskveresust) (kui vereringesse on sattunud veremürgistust põhjustavaid baktereid). Mõlemad haigused on väga tõsised ja võivad põhjustada surma, eriti kui neid varakult ei diagnoosita.

Nii meningiit kui septitseemia võivad põhjustada sepsist. Sepsis on ülitõsiine ja eluohtlik immuunvastus mis tahes nakkusele ning võib põhjustada koekahjustusi, elundipuudulikkust ja surma.

Miks ma pean vaktsiini saama?

Noorukite ja noorte täiskasvanute meningokokinakkusse haigestumise risk on kõrgem, seega peate enda kaitsmiseks end vaktsineerima kohe. See on ohutu ja väga tõhus vaktsiin, mis on kuulunud teismeliste immuniseerimise tavaprogrammi alates 2015. aastast. Samuti vähendab see teid ümbritsevate inimeste nakatumise ohtu. Ehk olete imiku ja väikelapsena saanud vaktsiini MenC, kuid see ei kaitse teid teiste meningokoki rühmade eest.

Vaktsiin MenACWY suurendab teie kaitset MenC vastu ja aitab teid kaitsta veel kolme meningokoki rühma (A, W ja Y) eest. See vaktsiin ei kaitse teid kõigi meningokoki-nakkuse vormide (nt MenB) eest, mistõttu on siiski oluline märkidest ja haigusnähtudest teadlik olla.

Kas ma pean saama vaktsiini MenACWY?

Ei, kuid parim viis end kaitsta on vaktsiin MenACWY. Nõusolek vaktsiini saamiseks tuleb anda teil või teie vanemal/eestkostjal. Tavaliselt pakutakse teile vaktsiini koolis 9. õppeaastal kui olete 13–14-aastane. Ärge muretsege, kui teil on vaktsineerimine vahele jäänud. Kui käite veel koolis, on teil õigus saada tasuta vaktsiini MenACWY oma kooliõelt või kooli immuniseerimismeeskonnalt ja kuni oma 25. sünnipäevani perearstilt. On 3 vaktsiini MenACWY: MenQuadfi, Nimenrix ja MenVeo. Patsiendi teabelehti saate lugeda siin:

MenQuadfi: [medicines.org.uk/emc/product/12818/pil](https://www.medicines.org.uk/emc/product/12818/pil)

Nimenrix: [medicines.org.uk/emc/product/4118/pil](https://www.medicines.org.uk/emc/product/4118/pil)

MenVeo: [medicines.org.uk/emc/product/2939/pil](https://www.medicines.org.uk/emc/product/2939/pil)

Kas vaktsineerimine on valus?

Süstid ei meeldi kellelegi, kuid vaktsineerimine käib väga kiiresti. Kasutatakse väikeseid nõelu ja te peaksite tundma vaid kerget nõelatorget. Kui te süstimise pärast pisut närveerite, rääkige sellest enne süstimist õele või arstile.

Märgid ja haigusnähud

Esialgu võib meningokoki-nakkus avalduda nagu raske gripp. Kuid kõik nakatunud haigestuvad tavaliselt mõne tunni jooksul tõsiselt. Varajane ravi võib päästa teie elu, seega on mõistlik olla mõningatest peamistest märkidest ja haigusnähtudest teadlik.

Tugev peavalu

Kuklakangestus

Kõrge palavik

Haigushood/krambid

Unisus või raske ärkamine

Segadusseisund ja/või ärrituvus

Külmad käed ja jalad

**Olge neist levi-
ja haigusnähtudest teadlik**

Neid haigusnähte võib tekkida üks või mitu ja need võivad ilmned mis tahes järjekorras ning jaguneda kahe haiguse vahel. Kui teil või teie sõbral esineb murettekitavaid haigusnähte või halveneb seisund kiiresti, on oluline pöörduda varakult arsti poole.

Oluline on teada meningiidi ja sepsitsemia märke ja haigusnähte ka siis, kui olete vaktsineeritud, kuna neil haigusseisundel on ka palju muid põhjuseid.

Vastumeelsus ereda valguse suhtes

Kiire hingamine

Oksendamine/kõhulahtisus

**muud märkidest
tundest teadlik**

Kõhukrambid

Kahvatu, laiguline nahk

Lööve / verevalumina näiv lööve*

Liiges- või lihasvalu

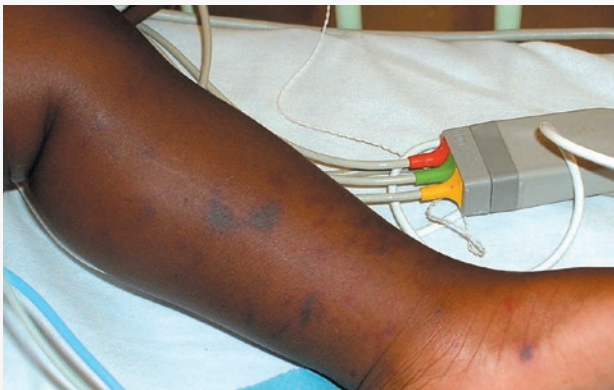
Meningiidi ja sepsitsemia märkide ja haigusnähtude täieliku kirjelduse, sealhulgas pildid ja videod, leiate vörgulehtedelt **www.meningitis.org** ja **www.meningitisnow.org**

*vaadake "Klaasikatse tegemine" pöördel

Tehke klaasikatse

Septitseemiat kannataval isikul võivad tekkida nahale laigud või ulatuslik lööve koos palavikuga. Hiljem võib lööve muutuda lilladeks laikudeks, mis surve all ei kao. Selguse saamiseks saate teha katse, vajutades joogiklaasi lööbe vastu. Kui teil on palavik ja lööve ning täpid surve all ei kao, pöörduge viivitamatult arsti poole, helistades numbril 999 või paluge kellelgi end viia lähima haigla erakorralise meditsiini osakonda. Ärge kunagi oodake lööbe tekkimist. See märk võib olla hiline või ei pruugi ilmudagi. Kui kellegi haigusseisund halveneb, pöörduge viivitamatult arsti poole.

Tumeda naha korral kontrollige silmalauge altpoolt või suulage, millel võib laike paremini näha olla.

Kas vaktsiinil esineb kõrvalmõjusid?

Süstekohas tekib harilikult turse, punetus või hellus. Teil võib tekkida ka peavalu või veidi halb enesetunne, kuid need haigusnähud peaksid ühe või kahe päeva pärast kaduma. Kui olete mõne haigusnähu pärast mures, otsige arstiabi NHS111 või oma perearsti kaudu nagu tavaliselt.

Kui teil tekib vaktsiini kahtlustatavaid kõrvaltoimeid, saate neist teada anda Yellow Cardi võrgulehel, helistades numbril 0800 731 6789 (esmaspäevast reedeni kell 9–17) või laadides alla rakenduse Yellow Card.

Meningiidi korral pakuvad teavet, nõu ja tuge järgmised heategevusorganisatsioonid:

Meningitis Research Foundation,
tasuta abitelefon 080 8800 3344 –
esmaspäevast reedeni 9.00-17.00

Meningitis Now, tasuta abitelefon
0808 80 10 388 – esmaspäevast neljapäevani
9.00-16.00 ja reedeti 9.00-13.00

Kui teil on küsimusi või soovite lisateavet, pidage nõu oma arsti, kooliõe või arstikabineti praktikaõega.

Selle teabelehe on koostanud Ühendkuningriigi tervisekaitseamet

© Crown copyright 2024

1P 100K AUG 2023 (APS). Product code: YPMACWY1ES Estonian.

UK Health Security Agency gateway number: 2024071.

Teabelehte saab tellida või alla laadida aadressil:

www.healthpublications.gov.uk, helistades numbril 0300 123 1002

(liinid on avatud esmaspäevast reedeni 8.00–18.00). Selle teabelehe

inglisekeelsed paberkoopiad on tellimiseks samuti saadaval.